

Cahit Kayra

ADSIZ GEMİ

İstanbul, 2017

Tarihçi
Kitabevi

Tarihçi Kitabevi Yayınları: 105
Türkçe Edebiyat: 1

Genel Yayın Yönetmeni
Necip Azakoğlu

Yayına Hazırlayan
Nevin Azakoğlu

Editör
Necip Azakoğlu

Kapak resmi
Gürol Sözen

Kapak ve sayfa tasarımı
Çağlar Yalçın

Birinci baskı: Mart 2017 , İstanbul

Boyutlar: 13,5 x 21 cm
Sayfa sayısı: 256

ISBN: 978-605-4534-99-9

Baskı ve cilt
İnkılap Kitabevi Baskı Tesisleri
Çobançeşme Mah. Altay Sk. No: 8 Yenibosna
BAHÇELİEVLER-İSTANBUL
+90 (212) 496 11 11
Sertifika no: 10614

© Yayın hakları Tarihçi Kitabevi'ne aittir.
Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan
kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya
edilemez, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

Tarihçi Kitabevi
Sertifika No: 17618

Moda Caddesi No: 104/A Moda/Kadıköy-İSTANBUL
Tel: 0216 418 68 86
GSM: 0530 370 74 11
www.tarihcikitabevi.com
info@tarihcikitabevi.com

Cahit Kayra

ADSIZ GEMİ

İstanbul, 2017

Carihçi
Kitabevi

İÇİNDEKİLER

Adsız Gemi	11
İlk Akşam Yemeđi	17
İlk Gün	24
Eşim	29
Çocuklar	37
Biz	42
Liman	46
Ressam	57
Sakat Kadın	65
İşadamı	76
Eski Bakan	84
Asker	94
Kaçak	102
Sanal Sevgili	109

Bilge'nin İtirafı	115
Tartışmalar	125
Işıklar	137
Sesler	143
Balinalar	148
Son Dans	153
Balo	164
Unutulan Şiir	182
Kuşlar	194
Sakat Kadın'ın Ölümü	207
Köpeğin Ölümü	211
Çocukların Ayrılışı	215
Kutup Işıkları	221
Son Gece	229
Gemiden Ayrılış	242
Yaşam ve Çözumsuzlük	249

Sanal Sevgili

Bir öğle üstü, öteki yolcularla, onların geçmişleri ile uğraştığım günlerin içinde, birden kendi geçmişimin tatlı olaylarını anımsamaya dayanılmaz bir istek duydum. Dayanılmaz bir dürtü ile bulunduğum yerden uzaklaşmak, bu gemiden ve bu yolculardan kaçmak ve eski günlerime dönmek istedim. Bir başka şey daha vardı. İçimde, o anlayamadığım dürtünün sesini duyuyordum. Önleyemediğim bir güçle eşimin hayali gözlerimin önünde canlanıvermişti. Hangi kavgamız olduğunu bilmiyordum ama bir başka bahar olmalıydı. Neyi konuşuyorduk onu da bilmiyorum. Sanırım hiç nedeni olmadan, onun o gün haklılığını ya da haksızlığını kafamda tartışmadan kavgaya girişmişim. İlk önceleri o da benim kadar sert konuşuyordu. Sonra birden vazgeçti ve sustu. Bense konuşmamı sürdürdüm. Yeşil gözlerinde küçük yaş damlacıkları ile bir süre beni dinledikten sonra, kalkıp odasına gitti. Parlak güneşler, mavi gökler, renkli denizler ve bitip tükenmek bilmezcesine açılıp saçılan yeşillikler içinde iki gün birbirimizle konuşmadık. Tekrar konuşmayı da yine ben bir sabah, kumru yavrularının boğuk sesli yalvarışlarının havalara dağıldığı bir saatte, kavgayla başlattım. Ama sonunda yumuşadım; eşimden

beni bağışlamasını istedim. Yarı alaycı ve sıradan bir ben-zeti yaptım:

— Kumrular kavga ederler mi? Kumrular bizden daha akıllı! dedim.

Kumrular bizden daha akıllıydılar ama yavru kumru-lar ağlayarak annelerini çağırıyorlardı. Eşim, ince yüzünün çizgilerini derinleştiren bir acıklı gülüşle:

— Kim bilir, belki bir gün ben de seni böyle çağıraca-ğım, demişti.

Gülmüştüm yüreğimin bütün gücü ile...

Güvertede, her zamanki kuytu yerimde bunları düşü-nür ve eski günlerin anılarını acı bitki yaprakları gibi çiğ-nemeye çalışırken, Bilge'nin yanıma geldiğini gördüm. O da benim gibi paslı parmaklıklara dayandı ve konuşmadan, önümüzdeki kurşun rengi denizi gözledi bir süre. Sonra birden soruverdi:

— Sen neden buradasın?

İlk aklıma gelen soru, Bilge'nin bana bu gemiye nasıl gel-diğimi neden sormaması oldu. Ama konuşmasının öyle de-ğişik bir gücü vardı ki kendi kafamdaki düşünceleri bırakıp ona yanıt vermek zorunda kaldım:

— Ben bu gemiyi özellikle bilerek seçmedim. Eşim beni bıraktı gitti. Hangimiz kabahatliydik, bilmiyorum. Bunun da dışında, bütün çevremle yabancılaştığımı duyumsadım. Bir bakıma insanlar arasında yaşayamayacağıma inandım. Toplumdan kaçarak, eski zaman azizleri gibi çöllerde ya da denizlerde yitip giderek... Bu gemiyi buldum. İstedğim gemiyi bulduğumu sandım. Ama bindiğim gemide top-

lumdan, başka insanlardan kaçamamış oldum. Üstelik bu insanlar benim kadar, belki benden daha büyük bunalımlar içinde görünüyorlar.

Bunları bilinçsiz olarak söylüyor ama bazı şeyleri, elimde olmadan, yalnız Bilge'den değil, kendimden de sakladığımı anlıyordum. Bilge, serinkanlı ve ağır, değişik sorular açtı:

— Buradaki insanların olayları başka. Onları bunalımdan başka bir şey... Seni buraya getiren şey de bunalım. Ama başka türden bir bunalım. Aslında seni bunalımlara iten olayın ardında değişik nedenler olmalı. Sen eşini çok mu seviyordun?

İçimdeki sorunlu rahatsızlığı Bilge'ye ayrıntılarıyla anlattım. Eşimi neden sevdiğimi ve neden onu üzmem istediğimi bilmediğimi de söyledim. Bilge'den bir teselli beklediğim için değil... Bunları birisine anlatmak için engellemediğim bir dürtü vardı içimde. Bilge, sorusunu yineledi:

— Gerçekten eşini seviyor muydun?

Soru, beni düşündürmedi, hüznlendirdi. Üniversite-deki tanışıklığımızı, evlenmeden önce zaman içinde birbirimize nasıl bağlandığımızı anlattım. Her haliyle, sadece fizik güzelliği ile değil, bütünlüğü ile ona bağlandım. Ona kızdığım, onu üzdüğüm zamanlarda başka kadınlar olmadı yaşamımda. Hiçbir kadının onun yerini tutamayacağını biliyordum. Ona rağmen yine de eşimi hırpalıyordum. İçimde bazen onu öldürmek için zor denetleyebildiğim istekler dolup taşıyordu. Ondan derinden derine nefret ettiğim çok zamanlar oldu. Neden nefret ettiğimi de bilmiyordum. Seviyordum ama neden sevdiğimi de bilmiyordum. Bu çelişki ve bu çözümsüzlük, beni bunalıma sürükledi. Kuşku yok, böyle oldu, bu nedenle bunalıma girdim ve insanlara yabancılaştım.

Bilge, beni anladığını söyledi. Sonra ağır ağır, bir sevgi çözümlemesi yaptı:

— Her erkeğin ve her kadının düş gücüne göre sanal bir sevgilisi vardır. Ve insanlar bu sanal sevgiliyi canlı, gerçek insanlarda ararlar. Her erkek sevdiği kadında ve her kadın sevdiği erkekte bu sanal sevgiliyi bulduğunu sanır. Hayalindeki insanla bu seçtiği insanı özdeşleştirir. Fizik güzelliği ve tinsel varlığı ile. Ve bulduğunu sandığı için mutlu olur. Sonra zamanla bunun gerçek olmadığı sonucuna varır. Ama kendisini zorlayarak, eşinde düşündeki soyut sevgilinin çizgilerini ve özelliklerini bulduğuna kendisini inandırmaya çalışır, ya da inandırır. Bazen bu, alışkanlık haline gelir. Alışkanlık, sevgiden daha güçlü bir dürtüdür. Alışkanlık, uyuşturucu bağımlılığı gibidir. Çoğu insanda ise zaman içinde o sözünü ettiğim alışkanlık oluşmaz ve o zorlama inanç da gücünü yitirir. Eşler birbirlerinden ayrılır, başka eşler denemeye çalışırlar.

— Yani ben ve başkaları gerçekte eşimizi, sevgilimizi değil, içimizdeki sanal sevgiliyi severiz. Öyle mi? Yani ben eşimi değil, kendi hayalimdeki resmi seviyordum, demek mi istiyorsun?

— Evet, öyle. O sanal sevgili, özdeksel olarak yaşamımıza giremez. Ama gerçek sevgilimizle olan ilişkilerimizi yönlendirir. Gerçek sevgilimizde, eşimizde sanal sevgilimizin hatlarını, ahlakını, zevkini, aklını bulduğumuzu düşünürüz. Hatta kendimizi zorlarız öyle olduğuna. İnsan sanal sevgilisini gerçek sevgilisinde bulamasa bile, baş kaldırmaz. Kabullenir. Akıllıların çoğu böyle yaparlar. Başkaldırırlar mutsuz olurlar. Ya eşlerini bırakmak ya da düş kırıklığının acısını onlardan çıkarma yoluna giderler. Senin durumun ona benziyor. Senin içindeki sanal sevgili eşinle senin arana girmiş. Onu da seni de mutsuz etmiş. Bu böyle işte...

